

Mødet den 13. Januar 1939.

Fraværende: H. J. Baden, Hans Madsen, K. Moustén, E. Rolander og I. C. Sørensen.

Borgmesteren åbnede Mødet med Ønske om et godt Nytaar med en Tak for det svundne Aar.

1. Indenrigsministeriets Godkendelse af **Købekontrakter** med:
 - a. (J. Nr. 11²⁴—1938). Maskinarbejder J. Andersen.
 - b. (J. Nr. 11²⁵—1938). Tømrer S. K. Nielsen.
 - c. (J. Nr. 11²⁶—1938). Arkitekt Mar. Nielsen.
 - d. (J. Nr. 11²⁷—1938). Lagerchef R. M. Robl.

Toges til Efterretning.
2. (J. Nr. 560—1938). Skrivelse fra Justitsministeriet med Afslag paa **Vinduespolerernes Andragende** om Dispensation fra Politivedtægtens § 24, Stk. 4.

Toges til Efterretning.
3. (J. Nr. 275—1938). Skrivelse fra Generaldirektoratet for Statsbanerne vedrørende Ordningen af Forholdene ved **Ringgadebroens søndre Ende**.

Følgende Skrivelse forelaa:

»Man skal herved bekræfte den ved et Møde mellem Repræsentanter for Kommunen og Statsbanerne truffne Afgørelse vedrørende Forholdene ved Broens søndre Ende, gaaende ud paa:

1. at Statsbanernes Grænser ved Broens søndre Ende forbliver uændrede,
2. at Banehegn opsættes som vist paa vedlagte Plan 6/3351,
3. at Aarhus Kommune paa egen Bekostning vedligeholder den Del af Vejrampen med tilhørende Afvandingsanlæg og Skraaninger, der ligger paa Statsbanernes Areal, angivet med rød Farve paa ovennævnte Plan.«

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 116—1938). Skrivelse fra Socialministeriet om **Godtgørelse for Befordring** af nogle Arbejdere, der er beskæftigede i en Grusgrav i Edslev.

Ministeriet meddeler, at man under Forudsætning af, at der ikke findes egnede Grusgrave nærmere ved Aarhus By, kan indgaa paa, indtil Vejrliget atter muliggør den hidtidige Transportmaade, foreløbig ikke udover 1. Marts 1939, at yde det ansøgte Tilskud, dog højst 1 Kr. pr. Mand pr. Dag i Gennemsnit.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 197¹—1938). Meddelelse fra Socialministeriet om den Kommunen tilkommende **Statsrefusion** for Regnskabsaaret 1937—38 fra den fælleskommunale Udligningsfond.

Der forelaa Meddelelse om, at Refusionen beløb sig til 625885 Kr.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 797—1938). Regnskab for N. C. Lottrup's **Legat** i 1937—38.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 824—1938). Indstilling fra Havneudvalget angaaende en Forlægning af den søndre **Nedkørselsrampe** fra Strandvejen til Sydhavnen.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 807—1938). Indstilling fra Skovudvalget om Anbringelse af 3 elektriske Lamper ved **Sjette Frederiks Kro**.

Belysningsudvalget erklærer sig villigt til at etablere og overtage Driften af de 3 elektriske Lamper, saaremt Skovudvalget vil bekoste den med Ophængning af Lamperne forbundne Udgift paa 400 Kr.

Tiltraadt af Skovudvalget, idet Udgiften foreslaas opført paa Skovenes Budget for 1939—40.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 153—1938). Indstilling fra Udvalget angaaende **Ordning af Gymnasieforholdene** i Aarhus By og Omegn.

Følgende Indstilling forelaa:

»Efter at Udvalget har forhandlet med Departementschef Graae i Undervisningsministeriet om Opførelse af et nyt Gymnasium i Aarhus, har Udvalget i et D. D. afholdt Møde vedtaget at rette en Henvendelse til Aarhus Amt, Aarhus By og Aarhus Forstadskommuner med Forespørgsel, om de paa Grundlag af en Opførelsesudgift paa ca. 1 Mill. Kr., der fordeles paa Amt og Kommuner i samme Forhold som vedlatte Oversigt over Dimittender ved de herværende 2 Gymnasier igennem de sidste 10 Aar udviser, vil deltage i en fælles Løsning af Spørgsmaalet om Opførelse af et nyt Gymnasium under Forudsætning af, at Staten overtager Driften af dette, samtidig med at det nuværende Statsgymnasium opretholdes, og Aarhus Kommune opretholder Marselisborg Skoles Gymnasium.

Man anmoder herved om Byraadets Samtykke til, at Udvalget arbejder videre med Sagen paa fornævnte Grundlag.

Samtidig tillader man sig at henstille, at Stadsarkitekten anmodes om at give et skitse-mæssigt Overslag over Udgifterne ved Opførelse af det ny Gymnasium.»

Fra Overlærer Moustén forelægger følgende Skrivelse:

»Hermed tillader jeg mig at fremsende en Oversigt over Antallet af Dimittender ved Studentereksamen fra Aarhus Katedralskole og Marselisborg Skole for de sidste 10 Aar.

Taget i Gennemsnit for den nævnte Tid udviser Oversigten, at 57 % af samtlige Dimittender har været fra Aarhus By (i Aarhus Katedralskole 35 % og i Marselisborg Skole 22 %), medens de 43 % har været udenbysboende (i Aarhus Katedralskole 34 % og i Marselisborg Skole 9 %).

De 43 % udenbysboende fordeler sig paa de forskellige Kommuner saaledes:

Aaby Kommune.....	5,3 %	} Forstæderne ialt 18,3 %
Hasle-Skejby-Lisbjerg Kommune	0,9 %	
Holme-Tranbjerg Kommune..	1,2 %	
Vejlby-Risskov Kommune..	5,4 %	
Viby Kommune	4,5 %	
Brabrand-Aarslev Kommune..	1,0 %	

Øvrige Del af Aarhus Amt 12,4 %

Uden for Aarhus Amt 12,3 %

Dimittenderne fra Aarhus Amt gennem nævnte Tidsrum fordeler sig paa de forskellige Kommuner saaledes;

Aarhus Kommune	65,0 %
Aaby Kommune . . . 6,0 %	} Forstæderne ialt 20,8 %
Hasle-Skejby-Lis- bjerg Kommune. 1,0 %	
Holme-Tranbjerg Kommune. 1,4 %	
Vejlby-Riisskov Kommune. 6,15 %	
Viby Kommune . . . 5,15 %	
Brabrand-Aarslev Kommune. 1,1 %	
Øvrige Del af Aarhus Amt	14,2 %

Borgmesteren oplyste, at Udvalget havde foretaget en Henvendelse til Undervisningsministeren om Sagen, idet man fandt, at Gymnasieforholdene i Aarhus var ringere end i flere andre Byer, og man ønskede derfor, at Staten skulde tage Sagen i sin Haand. Udvalget fik ikke Lejlighed til at tale med Ministeren, men Departementschef Graae mente, at der var en Mulighed for, hvis Kommunen selv opførte Bygningen, at Staten da vil overtage Driften. Man havde saa arbejdet videre paa dette Grundlag og foretaget en Undersøgelse af Elevernes Hjemsted, og i Henhold til dette fandt man det rimeligt, at Forstadskommunerne og Amtet deltager i Udgiften. Udvalget anmodede nu Byraadet om Tilladelse til at arbejde videre paa dette Grundlag.

Tiltraadtes.

10. (J. Nr. 826—1938). Andragende fra Kommunalarbejder-Forbundet om en billig Byggegrund til en **Stiftelsesbygning**.

Borgmesteren meddelte, at der var sket Anmodning om, at Sagen foreløbig udgaar.

Udgik af Dagsordenen.

11. (J. Nr. 825—1938). Indstilling om Anlæg af en **Kloakledning** fra Observatoriet over Galopbanen til Stadionbygningen.

Fra Stadsingeniøren forelæa følgende Skrivelse:

»De igangværende Udvidelsesarbejder paa Stadion og Galopbanen forudsætter en ny Hovedkloakledning fra Stadionbygningen over Stadion og Galopbanen og saaledes, at Observatoriet, der midlertidigt afvander ind over Viby Kommunes Grund, tilsluttes den nye Kloak. Da Kloakken saaledes tjener andre Formaal end Stadions og Galopbanens og desuden ligger paa Kommunens egen Grund, vil det være rimeligt, at Kommunen bærer i hvert Fald en væsentlig Part af Udgifterne.

Den samlede Udgift til Kloakken incl. Tilslutning af Observatoriet vil andrage ca. 11355 Kr., og med Fradrag af den forventede Refusion vil Udgiften blive ca. 8655 Kr.

I Henhold til ovenstaaende skal jeg henstille til Udvalget, hvorvidt man finder det rimeligt, at Kommunen alene afholder Udgiften (dog med Fradrag af Institutionernes forventede Refusion) eller eventuelt kun bidrager med Udgiften til Materialer, der vil udgøre ca. Halvdelen af Nettoudgiften.«

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse tiltræder foranstaaende Indstilling saaledes, at Halvdelen af Udgiften udredes af Væddeløbsbanen og Halvdelen af Kommunen.

B o r g m e s t e r e n anbefalede Indstillingen saaledes, at Kommunens Udgift opføres paa næste Aars Budget.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 808—1938). Sagen angaaende forskellige **nye Gadenavne**.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse foreslaar, at Asylvej benævnes »Asylgade.«

Borgmesteren henviste til den tidligere Diskussion om Gaden. Grundejerne havde foreslaaet forskellige andre Navne, men Udvalget mente, at man foreløbig burde kalde den Asylgade. Om der skulde ske en Ændring ved en senere Udvidelse af Gaden, kunde drøftes til den Tid.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 638—1938). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om Ændring af Navnet for **Thyrasgade**.

Udvalget foreslaar, at Gaden benævnes »Sct. Nicolausgade.«

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 802—1938). Andragende fra Sadelmagerne og Tapetserernes Fagforening om Tilskud til Deltagelse i et **Kursus** paa Teknologisk Institut for arbejdsløse Medlemmer.

Anbefalet af Udvalget for Undervisning af Arbejdsløse.

Borgmesteren oplyste, at det drejede sig om 4 Deltagere, og Kommunens Udgift blev 120 Kr.

Bevilgedes.

15. (J. Nr. 33¹¹—1938). Indstilling fra Lønudvalget angaaende Lønoverenskomst med **Hospitalsportørerne**.

Følgende Forslag forelaa:

OVERENSKOMST

mellem

Aarhus Byraads Lønudvalg og Dansk Kommunal-Arbejderforbund vedrørende de ved Aarhus kommunale Hospitaler beskæftigede Portører.

§ 1.

Løn- og Ansættelsesforhold.

Stk. 1. Lønnen er

i det første Tjenestear	82	Kr. mdl.
— andet —	87	— —
— tredie —	92	— —
— fjerde —	97	— —
— femte —	102	— —
— sjette — og derefter	107	— —

alt foruden Ophold med Forplejning.

Stk. 2. Efter mindst 4 Aars Tjeneste kan Portører ansættes som Tjenestemænd med Løn efter Tjenestemand's-Regulativets 10. Lønklasse, ldet Lønancienniteten regnes fra Tidspunktet for saadan Ansættelse, og under Forudsætning af, at Betingelserne for Ansættelse som Tjenestemand iøvrigt er til Stede. Forpligtelsen til at have Ophold med Forplejning paa Hospitalet bortfalder ved saadan Ansættelse, men Tjenesteforholdene, herunder Arbejdstiden, forbliver iøvrigt de samme som for de øvrige Portører gældende, jfr. dog § 2, 1. Stk. Der kan dog højst ansættes 5 Portører som Tjenestemænd.

§ 2.

Arbejdstid m. m.

Stk. 1. Arbejdstiden er 8 Timer daglig, beliggende mellem Kl. 7 og Kl. 18 paa alle Ugens 7 Dage. Udenfor dette Tidsrum har de paa Hospitalerne boende Portører Pligt til at have Hjemmevagt efter Tur mod Erstatning med en halv Fridag for hver Hjemmevagt.

Stk. 2. For Arbejde mellem Kl. 22 og Kl. 6^{1/2} under Hjemmevagt betales Kr. 1,20 pr. Time, og mindste Betaling for Arbejde i nævnte Tidsrum er Kr. 1,20.

Stk. 3. Portørerne har en ugentlig Fridag.

§ 3.

Beklædning.

Der gives Portørerne fri Arbejdskittel som hidtil samt et Par Benklæder aarlig.

§ 4.

Sygekasse.

Portørerne er forpligtet til for egen Regning at være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse.

§ 5.

Ferie.

Portørerne har Ret til en aarlig Ferie med fuld Løn paa 1 Dag for hver Maaned, den paa-gældende i det foregaaende Regnskabsaar har været beskæftiget i Kommunens Tjeneste.

§ 6.

Kostgodtgørelse.

Naar en Portør er fraværende paa Grund af Ferie (dog ikke enkelte Fridage) eller Sygdom, som behandles udenfor Kommunens Hospitaler, godtgøres der ham Kostpenge efter de Regler, som til enhver Tid er gældende for Kommunens Sygeplejersker, jfr. Tjenestemandes-Regulativets § 17, Stk. 5.

§ 7.

Voldgift.

Eventuelle Stridigheder, der maatte opstaa mellem et Hospital og dets Portører, og som ikke bilægges ved Forhandling mellem Hospitalets Ledelse eller Repræsentanter for Byraadet paa den ene Side og Repræsentanter for Organisationen paa den anden Side, henvises til en Voldgift, der vælges efter de i Tjenestemandes-Regulativets § 14 indeholdte Regler.

§ 8.

Overenskomstens Ikrafttræden m. m.
Stk. 1. Nærværende Overenskomst er gældende fra den 1. November 1938 at regne og kan fra hver af Parternes Side opsiges med 3 Maaneders Varsel til Ophør en 1. April, dog tidligst til Ophør den 1. April 1941.

Stk. 2. Den for Hospitalsportørerne indgaaede Overenskomst af 11. November 1931 ophæves fra den 1. November 1938 at regne.

Fra Udvalget forelaa følgende Indstilling:

»Efter at Dansk Kommunalarbejderforbund pr. 1. Juli f. A. havde opsagt den hidtil gældende Overenskomst for Kommunens Hospitalsportører, har man med nævnte Forbund ført en Række Forhandlinger angaaende Oprettelse af ny Overenskomst. Under de nævnte Forhandlinger er man enedes om vedlagte Forslag til Overenskomst, som Lønudvalget herved indstiller til Byraadets Godkendelse.

Overenskomsten vil medføre Forhøjelser af Maanedslønningerne med fra 2 til 7 Kroner, hvilke Forhøjelser maa ses som Baggrund af, at Portørernes Lønninger ikke er blevet forhøjet siden 1931, medens Pristallet siden da er steget med 17%. Samtidig forpligtes Portørerne til selv at betale deres Sygekassekontingenter, hvilket Hospitalerne hidtil har gjort.

Af væsentlige Ændringer indeholder Overenskomsten iøvrigt kun den, at der fremtidig gives et begrænset Antal af de Portører, som forbliver i Hospitalernes Tjeneste, Lejlighed til at opnaa Fastansættelse som Tjenestemænd i 10. Lønklasse og samtidig Fritagelse for at have Kost og Logi paa Hospitalet, hvilken Ændring man er gaaet med til i Be-

tragtning af, at en Række Kommuner, herunder København, har truffet lignende Foranstaltninger,

Til Overenskomsten er endvidere knyttet følgende Aftale om Forhold af midlertidig Karakter:

1. De første Ansættelser i Henhold til Overenskomstens § 1 Stk. 2 sker fra 1. Februar d. A. at regne efter Ansøgning blandt de for Tiden ved Hospitalerne beskæftigede Portører og saa vidt muligt efter Anciennitet, og for Januar Maaned d. A. ydes der de paagældende Portører en Lønforinkel paa 30 Kr. pr. Mand.
2. Af de 5 Portører, som fastansættes, skal den ene beskæftiges i Hospitalsapoteket.
3. Ved eventuel Omflytning af Portører i Anledning af fornævnte Fastansættelser sker ingen Afskedigelse af Portører.
4. Den hidtil gældende Praksis, hvorefter Hospitalerne betaler Sygekassekontingenter for Portørerne, ophører med Udgangen af November Maaned f. A.
5. Til maanedslønnede Portører (Overenskomstens § 1 Stk. 1. betales følgende Tillæg:
 Ved Funktion som Chauffør Kr. 3,50 pr. Dag,
 Ved Arbejde i Vaskeriet - 2,00 - —
 Ved Afløsning i Apoteket - 1,00 - —
6. Til aarslønnede Portører (Overenskomstens § 1 Stk. 2) betales ved Arbejde i Vaskeriet et Tillæg paa Kr. 1,00 pr. Dag.

Det bemærkes, at de under 5. og 6. nævnte Tillæg — med Undtagelse af Tillægget til Apoteksportøren — ikke er nye, men har været gældende i en Aarrække.»

Stecher Christensen oplyste, at der var ført lange Forhandlinger med Kommunal-

bejderforbundet, som ønskede at komme bort fra Ordningen med Kost og Logi, saa de blev almindelige Tjenestemænd, der kunde gifte sig o. lign. Foreløbig var man gaaet med til, at 5 af dem faar Lov til at bo udenfor Hospitalet og ansættes i 10. Lønklasse. Desuden foresloges der en Lønforhøjelse, idet der ikke var sket Regulering siden 1931, men til Gengæld skulde de fremtidig selv betale Sygekasse.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 794—1938). Andragende fra Sporvejsudvalget om **Dispensation fra Motorlovens § 4** for 7 ny anskaffede Trambusser samt for 4 fra Risskovruten overtagne Vogne,

Anbefalet af Brolægningsudvalget.

Bevilgedes.

17. (J. Nr. 30⁴¹—1938). Andragende om Fornyelse af Koncession paa **Fragtruten** Skanderborg—Aarhus.

Anbefalet af Brolægningsudvalget for 1 Aar paa samme Betingelser som hidtil.

Tiltraadtes.

18. (J. Nr. 30⁴⁰—1938). Andragende om Koncession paa en **Lastbilrute** fra Løgstør over Hobro til Aarhus.

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

K a i B l i c h e r havde den Opfattelse, at en saadan Rute vilde give forøget Omsætning til Aarhus Handelsstand, og Byraadet burde derfor ikke modsætte sig Koncessionen. Taleren vilde henstille, at man for Fremtiden ser lidt mere velvilligt paa disse Andragender.

B o r g m e s t e r e n indrømmede, at hvis man nu skal have en jydsk Diagonalvej uden om

Aarhus, maatte man maaske fremtidig se lidt anderledes paa Forholdet angaaende Bilruter.

Kunde ikke anbefales.

19. (J. Nr. 3³¹—1938). **Efterbevilling** af Overskridelser i Brolægningsvæsenets Regnskab.

Overgik til 2. Behandling.

20. (J. Nr. 3³⁰—1938). **Efterbevilling** af Overskridelser i Begravelsesvæsenets Regnskab.

Kai Blicher spurgte, om man kunde forvente snart at faa Regnskabet frem eller i hvert Fald inden 1. April.

Borgmesteren havde været fraværende længe og var ikke helt klar over, hvorledes Forholdet laa, men antagelig vilde man snart faa Klarhed derpaa.

Overgik til 2. Behandling.

21. (J. Nr. 22⁵⁸—1938). **Købekontrakt** med Købmand H. V. Schrøn angaaende et mindre Areal ved Adolph Meyers Vej.

Godkendtes.

22. (J. Nr. 22⁵⁹—1938). **Købekontrakt** med Tømrermester E. S. Andersen angaaende en Grund ved Rudolph Wulffs Gade.

S. F. Sørensen henstillede til Udvalget at undersøge Forholdet med Hensyn til Tømrer Andersen. Han havde bygget ved Sdr. Ringgade og der faaet de af Kommunen ydede Lempelser, imod at der fortrinsvis skal beskæftiges aarhusiansk Arbejdskraft. Men efter Sigende havde han benyttet 2 Murermestre fra Viby, som udelukkende beskæftigede Lærlinge, og det var sikkert ikke Meningen, at Bestemmelsen skulde omgaas paa den Maade. Naar Arbejderne i Nabokommunerne var udelukkede fra at faa Arbejde i Aarhus, maatte det samme gælde for Mestrene og deres Lærlinge. Ogsaa Malerne og Elektrikerne klagede over noget lignende.

Borgmesteren svarede, at der havde været meddelt, at enkelte ikke overholdt Betingelserne, og der havde ogsaa været foretaget Undersøgelser, men noget sikkert kunde ikke konstateres. Men Sagen kunde jo udgaa til nærmere Undersøgelse.

J. R. Fanger spurgte, om denne Klausul ikke var faldet bort

Borgmesteren svarede, at der ikke mere gaves Rentefrihed, men Afdragshenstanden var endnu gældende, og selvfølgelig var man interesseret i, at Kommunens egne Arbejdsløse bliver beskæftiget.

Sagen udsattes.

23. (J. Nr. 11²⁸—1938). **Købekontrakt** med Formand K. A. Rathcke angaaende en Grund ved Silkeborgvej.

Godkendtes.

24. (J. Nr. 11²⁹—1938). **Købekontrakt** med Bogholder O. Hansen angaaende en Grund ved Rostrupsvej.

Godkendtes.

25. (J. Nr. 11³⁰—1938). **Købekontrakt** med Maskinarbejder Kettner angaaende en Grund ved H. V. Kaalunds Vej.

Godkendtes.
